

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ ТА ІНШІ НЕВІДКЛАДНІ РОБОТИ»

(назва навчальної дисципліни)

професійна вибіркова

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньою освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»

(назва освітньої програми)

підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(найменування освітнього ступеня)

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

(код та найменування спеціальності)

Рекомендовано кафедрою організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт на 2023- 2024 навчальний рік.

Протокол від «20» березня 2023 року № 8.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни направлені на формування у здобувачів вищої освіти (далі – здобувачів) необхідного рівня знань та умінь з питань проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння необхідними способами та технологіями проведення пошуково-рятувальних робіт, набуття навичок щодо визначення необхідних засобів для забезпечення їх проведення, дотримання правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Неклонський Ігор Михайлович, викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету цивільного захисту, кандидат військових наук
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 803. Робочий номер телефону – (067)5797655
E-mail	neklonsky@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- дослідження форм і способів взаємодії аварійно-рятувальних формувань з іншими силами ЦЗ під час ліквідації наслідків НС; - дослідження прийомів і способів ведення оперативних дій підрозділами цивільного захисту в різних умовах
Професійні здібності	- професійні знання і значний досвід роботи в органах управління і пожежно-рятувальних підрозділах; - курс професійно-технічної підготовки за робітничою спеціальністю «Рятувальник»; - член проектної групи освітньо-професійної програми «Цивільний захист» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Неклонський І.М. Проблемні аспекти побудови понятійного апарату у сфері оперативної діяльності аварійно-рятувальних формувань. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми пожежної безпеки 2022» («Fire Safety Issues 2022»). Х.: НУЦЗ України, 2022. С. 204-206. 2. Неклонський І.М. Мережева модель проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій,

	<p>реагування та ліквідація їх наслідків: Матеріали круглого столу (вебінару) (23 лютого 2023 року). Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2023. С. 118-119.</p> <p>3. Неклонський І.М. Застосування методів лінійного програмування при моделюванні аварійно-рятувальних робіт. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки ім. героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2019. С. 46–48.</p> <p>4. Неклонський І.М. Рагімов С.В. Аналіз оперативних дій рятувальних формувань за допомогою методу мережевого планування. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2021. № 2(34). С. 168-181.</p>
--	---

Загальна інформація	Борисова Лариса Володимирівна, доцент кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Контактна інформація	м. Харків, вул. Боварська, 7, кабінет № 811.
E-mail	larisa.borysova@gmail.com
Наукові інтереси	інформаційна безпека
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід роботи у викладанні технічних дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	<p>1. Борисова Л.В., Загора О.В., Фещенко А.Б., Михахайлик В.О. Моделювання робочої зони локальної RTLS-системи району надзвичайної ситуації. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2021. № 2(34). С. 144-153.</p> <p>2. Борисова Л.В., Клочко А.М., Загора О.В., Фещенко А.Б. Пріоритетні тенденції щодо реформування сфери цивільного захисту. Вісник Національного університету цивільного захисту України. 2021. Вип. 2 (15). (Серія "Державне управління"). С. 376-384.</p>

Заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 16.00 до 17.00 в кабінеті факультету цивільного захисту (вул.

Онопрієнка, 8, Черкаси, ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля), та в кабінеті №811 (вул. Баварська, 7, Харків). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем. Консультація може проводитись з використанням технологій дистанційного навчання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти необхідного рівня знань та умінь з питань організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни (<i>обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова</i>)	професійна вибіркова
Рік підготовки	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	5
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	150
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20
- практичні заняття (годин)	50
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	20
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	50
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	10
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Диф. залік, курсова робота

Передумовами для вивчення дисципліни є раніше здобуті результати навчання за ОК «Підготовка з надання домедичної допомоги», «Стійкість будівель і споруд в умовах надзвичайних ситуацій», «Інженерний захист населення та територій», «Рятувальна та загальна фізична підготовка», «Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Цивільний захист», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Дисциплінарні результати навчання	ДРН
– демонструвати вміння із застосування необхідних способів і технологій проведення пошуково-рятувальних робіт	ДРН-1

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД
– здатність обирати раціональний спосіб дій під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт	КД -1

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основні технології проведення пошуково-рятувальних робіт в різних умовах.

Тема 1. Рятування на воді.

Сутність рятувальної діяльності на воді. Способи надання допомоги потопаючому. Техніка порятунку на воді. Порядок переміщення постраждалого та транспортувальні захвати.

Індивідуальні засоби порятунку та само порятунку. Призначення, характеристики, вимоги до рятувального кола, жилетів (нагрудників), гідро- та термогідрокостюмів (комбінезонів). Характеристика та використання плавзасобів різного призначення. Вимоги до рятувального човна.

Порядок проведення рятувальних робіт на воді. Дії рятувальних пар при застосуванні рятувального спорядження у різних умовах.

Головні правила безпеки при наданні індивідуальної допомоги потопаючому на воді. Серцево-легенева реанімація.

Порядок надання допомоги в зимових умовах. Прийоми пересування рятувальника по льоду. Запобігання переохолодженню. Умови само порятунку у випадку провалення під лід.

Тема 2. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на автомобільному транспорті.

Правила деблокування постраждалих при ДТП. Технологія проведення деблокування. Технологія деблокування постраждалих із салону транспортного засобу. Деблокування постраждалих з-під транспортного засобу.

Пошуково-рятувальні роботи при вантажних перевезеннях. Урахування маркування небезпечних вантажів під час вибору способу локалізації та ліквідації вражаючих факторів НС.

Тема 3. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на авіаційному транспорті.

Першочергові заходи щодо рятування людей при аваріях на авіатранспорті. Технологія розкриття фюзеляжу літака для забезпечення евакуації людей. Порядок рятування пасажирів, що знаходяться в несвідомому стані або мають важкі тілесні ушкодження.

Тема 4. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на залізничному транспорті.

Першочергові заходи щодо рятування людей при аваріях на залізничному транспорті. Надання допомоги постраждалим, що знаходиться у вагоні. Способи проникнення рятувальників у вагон. Технологія розкриття купейних дверей та інших конструкцій вагона.

Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації надзвичайних ситуацій унаслідок аварії у метрополітені.

Тема 5. Технології пошуку та рятування постраждалих в завалах.

Способи пошуку постраждалих. Пошук заваленого укриття.

Способи та технології розбирання завалу для надання допомоги постраждалим. Технологія деблокування постраждалих. Методика надання допомоги постраждалим при синдромі тривалого здавлювання.

Основні технологічні операції та послідовність їх виконання при деблокуванні постраждалих із завалу способом розбирання завалу зверху. Основні технологічні операції по деблокуванню постраждалих способом улаштування лазу у завалі.

Способи та технології укріплення або руйнування нестійких конструкцій, які являють собою потенційну небезпеку через можливе раптове обвалення.

Роботи з рятування людей, що знаходяться в частково зруйнованих наземних спорудах, на висоті.

Тема 6. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час проведення АРІНР у замкнутих просторах.

Особливості проведення АРІНР у замкнутих просторах. Прядок роботи зі спуском у колодязь, у колекторі. Дії керівника підрозділу щодо організації робіт.

Тема 7. Способи і прийоми проведення пошуково-рятувальних робіт в зоні хімічного забруднення.

Способи і прийоми ведення загальної та хімічної розвідки. Способи пошуку постраждалих в зоні хімічного забруднення.

Основні способи локалізації зони хімічного забруднення та ліквідації джерела забруднення. Способи дегазації. Заходи безпеки та порядок вибору засобів захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт в зоні хімічного забруднення.

Вибір методу демеркуризації залежно від ступеня ртутного забруднення та властивостей поверхні. Порядок проведення демеркуризації. Засоби індивідуального захисту та вимоги безпеки.

Тема 8. Визначення режимів робіт особового складу підрозділів ЦЗ у зонах хімічного та радіоактивного забруднення.

Рекомендації до режимів робіт і відпочинку особового складу підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України під час виконання робіт у засобах індивідуального захисту (ЗІЗ).

Порядок вибору та використання захисного одягу (ЗО) і ЗІЗ. Медичне забезпечення робіт у ЗО і ЗІЗ.

Тема 9. Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації наслідків аварії на потенційно-небезпечному об'єкті.

Оперативно-тактична характеристика ПНО. Аналіз сценаріїв виникнення аварій. Визначення змісту та порядку проведення АРНР. Розрахунок сил та засобів, необхідних для ліквідації наслідків аварії. Порядок дій керівника органу управління (підрозділу) ОРС ЦЗ під час організації і проведення АРНР.

Вихідні дані та порядок виконання курсової роботи.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна (денна, вечірня) форма):

Назви модулів і тем	Кількість годин за формами навчання					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
8- й семестр						
Модуль 1. Основні технології проведення пошуково-рятувальних робіт в різних умовах						
Тема 1. Рятування на воді.	22	2	12	-	8	-
Тема 2. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на автомобільному транспорті.	18	2	8	-	8	-
Тема 3. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на авіаційному транспорті.	16	2	6	-	8	-
Тема 4. Технології пошуку та рятування постраждалих при аваріях на залізничному транспорті.	14	2	6	-	6	-
Тема 5. Технології пошуку та рятування постраждалих в завалах.	18	2	8	-	8	-

Тема 6. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час проведення АРІНР у замкнених просторах.	12	2	2	-	8	-
Тема 7. Способи і прийоми проведення пошуково-рятувальних робіт в зоні хімічного забруднення.	16	2	6	-	8	-
Тема 8. Визначення режимів робіт особового складу підрозділів ЦЗ у зонах хімічного та радіоактивного забруднення.	8	2	-	-	6	-
Тема 9. Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації наслідків аварії на потенційно-небезпечному об'єкті.	24	4	-	-	20	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	2	-	-	-	-	2
Разом	150	20	48	0	80	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1 Відпрацювання дій при порятунку постраждалого на воді в зимових умовах	6
2.	Тема 1.2 Відпрацювання дій при порятунку постраждалого на воді	6
3.	Тема 2.2 Деблокування постраждалих при ДТП	6
4.	Тема 2.2 Пошуково-рятувальні роботи під час аварії при перевезенні небезпечних вантажів автомобільним транспортом	2
5.	Тема 3. Рятування людей при аваріях на авіатранспорті.	6
6.	Тема 4. Пошуково-рятувальні роботи під час аварії на залізничному транспорті	6
7.	Тема 5.1 Деблокування постраждалих з-під завалів	6
8.	Тема 5.2 Способи та технології укріплення або руйнування нестійких конструкцій	2

9.	Тема 6. Робота в замкнутому просторі	2
10.	Тема 7. Локалізація зони хімічного забруднення та ліквідація джерела забруднення	6
11.	Модульна контрольна робота	2
	Разом	48

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

1. Сучасні засоби порятунку на воді.
2. Способи локалізації та ліквідації вражаючих факторів НС при вантажних перевезеннях.
3. Першочергові заходи щодо рятування людей при аваріях на авіатранспорті.
4. Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації надзвичайних ситуацій унаслідок аварії у метрополітені.
5. Роботи з рятування людей, що знаходяться на висоті в частково зруйнованих наземних спорудах.
6. Огляд сучасних технічних засобів для проведення АРІНР у замкнутих просторах.
7. Аналіз існуючих способів локалізації зони хімічного забруднення та ліквідації джерела забруднення.
8. Заходи санітарно-пропускного режиму під час ліквідації наслідків радіаційних і хімічних аварій.
9. Порядок визначення режиму робіт і відпочинку особового складу підрозділів аварійно-рятувальних формувань під час проведення АРІНР.
10. Порядок дій керівника органу управління (підрозділу) ОРС ЦЗ під час організації і проведення АРІНР.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда; наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);
- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів;

інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- науково-дослідна робота;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: стандартизовані тести; виконання розрахункових робіт; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; завдання на навчальному полігоні.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних вправ, контрольної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку. Під час вивчення дисципліни здобувачі виконують курсову роботу, яка оцінюється окремо. Зміст завдань та критерії оцінювання визначаються відповідними методичними рекомендаціями до виконання курсової роботи.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
Модуль 1	лекції	10	0,5
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	10	7,5
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний	1	20

	контроль)			
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				10
III. Підсумковий контроль (диф. залік)				-
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Кількість балів за курсову роботу

Аналітична частина	Графічна частина	Захист роботи	Загальна сума балів
до 50	до 10	до 40	100

Поточний контроль

Оцінювання результатів навчання з дисципліни здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей. Для оцінювання результатів навчання здобувачів використовуються національна (4-бальна) та рейтингова (ECTS) шкали оцінювання з переведенням у накопичувальну 100-бальну шкалу.

Відповідність результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за всі види навчальної діяльності за різними шкалами представлена в табл. 1.

Таблиця 1 – Таблиця відповідності результатів оцінювання за різними шкалами

Оцінка ECTS	Сума балів за види навчальної діяльності			
	Л*, ПЗ	КР	модуль	ДЗ
A	72-80	18-20	90-100	90-100
B	64-71	16-17	80-89	80-89
C	52-63	13-15	65-79	65-79
D	44-51	11-12	55-64	55-64
E	40-43	10	50-54	50-54
FX	28-39	7-9	35-49	35-49
F	0-27	0-6	0-34	0-34

* - з урахуванням роботи на лекціях по 0,5 балів за кожну тему.

Критерії оцінювання за виконання завдання на практичному занятті визначені у таблиці 2.

Таблиця 2 – Критерії оцінювання для практичного заняття

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
-----------------------	-------------------------------	--

A	5	<p>Відповідь або завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача.</p> <p>Здобувач володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній діяльності.</p> <p>Здобувач має системні, дієві здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання; схильний до системного аналізу та прогнозування явищ; уміє ставити та розв'язувати проблемні питання.</p> <p><u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u></p> <p>Розуміє кінцеву мету завдання, завдання виконано, здобувач чітко ставить цілі і завдання, добре оцінює ситуацію. Правильно вибирає та використовує спорядження і спосіб оперативних дій, не порушує вимоги безпеки праці.</p>
	4	<p>Відповідь і завдання – повні з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача.</p> <p>Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача.</p> <p><u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u></p> <p>Розуміє кінцеву мету завдання, завдання виконано, але в проведенні оцінки ситуації потребує консультації викладача. Правильно вибирає та використовує спорядження і спосіб оперативних дій, не порушує вимоги безпеки праці.</p>
C	4	<p>Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача.</p> <p>Здобувач може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Здатен на реакцію відповіді іншого здобувача, опрацювати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат і захистити його найважливіші положення.</p> <p><u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u></p> <p>Розуміє кінцеву мету завдання, завдання виконано, але в проведенні оцінки ситуації, виборі та використанні спорядження, способу дій є труднощі. Не порушує вимоги безпеки праці.</p>
D	3	<p>Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача.</p> <p>Здобувач володіє матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні). З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки; відповідь його правильна, але недостатньо</p>

		осмислена. <u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u> Відчуває труднощі у проведенні оцінки ситуації. При виборі та використанні спорядження і способу дій є помилки, допускає порушення вимог безпеки праці
E	3	Відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Здобувач володіє навчальним, матеріалом, виявляє здатність елементарно викласти думку. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички. <u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u> Відчуває труднощі у проведенні оцінки ситуації. При виборі та використанні спорядження і способу дій є грубі помилки, допускає порушення вимог безпеки праці
FX	2	Відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Теоретичний зміст курсу засвоєно частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано. <u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u> Відчуває труднощі у проведенні оцінки ситуації. Практичні уміння роботи зі спорядженням не сформовані. При застосуванні певного способу дій є грубі помилки, допускає грубі порушення вимог безпеки праці
F	2	Фрагментарне знання окремих моментів навчального матеріалу. <u>Виконання практичного завдання на полігоні:</u> Здобувач не може зрозуміти мету і завдання при виконанні оперативних дій, допускає грубі порушення вимог безпеки праці

Підсумкова сума балів за практичні заняття визначається за накопичувальною шкалою шляхом переведення оцінок за шкалою ECTS, що отримані здобувачем за кожне заняття (табл. 2), у бали за методикою

$$N_i = \frac{m \cdot \sum N}{M_{\text{ПЗ}}} \cdot K_{\text{п}},$$

де N_i – бали за одне заняття за i -тою темою;

m – кількість годин, відведених на заняття за i -тою темою;

$\sum N$ – максимальна сума балів за всі практичні заняття, $\sum N = 75$;

$M_{\text{ПЗ}}$ – кількість годин, відведених на всі практичні заняття, $M_{\text{ПЗ}} = 46$;

$K_{\text{п}}$ – коефіцієнт переведення оцінки за шкалою ECTS у бали (5A - $K_{\text{п}} = 0,9$; 4B - $K_{\text{п}} = 0,8$; 4C - $K_{\text{п}} = 0,65$; 3D - $K_{\text{п}} = 0,55$; 3E - $K_{\text{п}} = 0,5$; Fx - $K_{\text{п}} = 0,35$; F - $K_{\text{п}} = 0,17$).

За роботу на лекціях здобувачі можуть отримати по 0,5 балів за кожну тему. Підтвердженням їх роботи може бути відповідний конспект лекції або відповідна пізнавальна активність здобувача під час розгляду навчальних питань.

Модульний контроль

У процесі вивчення дисципліни здобувачі виконують контрольну роботу. Контрольна робота передбачає перевірку знань здобувачів, які вони отримали на протязі вивчення модулю, та умінь використовувати їх у подальшій практичній діяльності. Модульна контрольна робота проводиться шляхом письмового (тестового) опитування і містить теоретичні питання в обсязі тем, що вивчаються на протязі модулю. Відповідь оцінюється за результатами написання кожного питання окремо із розрахунку максимально допустимих балів за кожне питання. Загальна оцінка та кількість балів визначаються за методикою визначеною в методичних матеріалах для проведення контрольної роботи.

Остаточна сума балів за модуль складається з балів за роботу на лекціях, за практичні заняття та контрольну роботу. Нарахування балів здійснюється у відповідності результатів контролю за різними шкалами (табл. 1)

Індивідуальні завдання

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;
- 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
- 0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення

текстового документу, уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Відповідні бали за індивідуальне завдання враховуються під час визначення загальної суми балів за види навчальної діяльності.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку.

Підсумкова оцінка за дисципліну визначається як сума балів за всі види навчальної діяльності відповідно табл. 1.

Виконання курсової роботи оцінюється окремо. Критерії оцінювання визначаються методичними рекомендаціями до виконання курсової роботи.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, не допускаються на заняття, якщо розпочато розгляд прикладних навчальних питань).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні програми навчання до написання модульної контрольної роботи допускаються здобувачі, які мають позитивні оцінки не менше ніж за 70 % обов'язкових практичних завдань, а до захисту курсової роботи – ті, що мають позитивну оцінку за диференційований залік з дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Неклонський І.М. Застосування методів лінійного програмування при моделюванні аварійно-рятувальних робіт. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки ім. героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2019. С. 46–48.

2. Неклонський І.М. Математична модель оцінювання прогнозованих параметрів небезпечних впливів хімічних аварій під час аварійного прогнозування. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2017. Вип. 26. С. 102–107.

3. Неклонський І.М. Рагімов С.В. Аналіз оперативних дій рятувальних

формувань за допомогою методу мережевого планування. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2021. № 2(34). С. 168-181.

4. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту: Наказ МВС України від 26.04.2018 р. № 340. (бібліотека НУЦЗ України).

5. Методичні рекомендації щодо застосування кінологічних підрозділів ДСНС України під час проведення пошуково-рятувальних робіт: Наказ ДСНС України 17.09.2014 № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527388-14#Text>

6. Рекомендації щодо захисту особового складу підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України під час гасіння пожеж та ліквідації наслідків аварій за наявності небезпечних хімічних речовин (аміак, хлор, азотна, сірчана, соляна та фосфорна кислоти): наказ МНС України №733 від 13.10.08.

7. Методичні рекомендації щодо порядку дій аварійно-рятувальних формувань ДСНС під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (небезпечних подій), пов'язаних із дорожньо-транспортними пригодами затверджені Наказом ДСНС України від 28.01.2020 року № 80. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

8. Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України. Наказ МНС України 07.05.2007 р. № 312. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

9. Правила охорони життя людей на водних об'єктах України: наказ МВС України від 10.04.17 №301.

10. Методичні рекомендації щодо режимів робіт особового складу підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у засобах індивідуального захисту у зонах хімічного та радіоактивного забруднення: наказ МНС від 07.08.09 №551.

11. Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Конспект лекцій. Укладачі: В.А.Гузенко, О.І.Камардаш, І.М.Неклонський, В.О.Самарін. Х.: НУЦЗ України, 2010. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

12. Організація аварійно-рятувальних робіт: курс лекцій / В.Г. Аветісян, І.М. Грицина, В.В. Тригуб, К.М. Остапов. Х.: НУЦЗУ, 2017. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

13. Ручний механізований аварійно-рятувальний інструмент: навчальний посібник / В.М. Гвоздь, О.С. Дубенець, В.А. Сербін, А.В. Клепча, А.О. Оліцький. Черкаси: УДСНС у Черкаській області, 2017. 142 с.

14. Рятувальні роботи при надзвичайних ситуаціях. Частина 1: Навчальний посібник / Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М., Тригуб В.В., Кулаков С.В., Куліш Ю.О., Александров В.Л., Адаменко М.І. К: Основа, 2006. 360 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

15. В.Г. Аветісян, Ю.О. Куліш. Організація аварійно-рятувальних робіт при дорожньо-транспортних аваріях. Практичний посібник. Харків.: АЦЗУ МНС України, 2004. 44 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

16. Ю.М. Сенчихін, С.В. Кулаков. Організація аварійно-рятувальних робіт на воді. Практичний посібник. Харків.: АЦЗУ МНС України, 2004. 63 с.

(електронна бібліотека НУЦЗ України).

17. Аветісян В.Г. Організація аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих будівлях. Практичний посібник. Харків: АЦЗУ МНС України, 2004. 71 с. (електронна бібліотека НУЦЗ України).

18. Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М., Ораєвський Д.В. Організація аварійно-рятувальних робіт на авіаційному транспорті: навч. посіб. Х.: НУЦЗУ, 2012. 108 с.

19. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 9. Аварійнорятувальні та інші невідкладні роботи. За загальною редакцією О.М. Євдіна. Київ, 2012. 476 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://dsns.gov.ua>

Розробник(и):

Викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету цивільного захисту, канд. військ. наук

Ігор НЕКЛОНСЬКИЙ